

A Magyar Asztronautikai Társaság Körlevele, 2023. július

MANT Közgyűlés 2023

Társaságunk 2023. május 17-én tartotta éves rendes **Közgyűlését**. A helyszín az Eötvös Loránd Tudományegyetem (1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A, 065 terem) volt. Az eredetileg 15 órára összehívott közgyűlést – haározatképtelenség miatt – a meghívóban foglaltak értelmében 16 órakor újta elkezdtük, amikor az a szabályok értelmében már a résztvevők létszámától függetlenül határozatképes volt. Az eredeti kezdési időpontban *Bérczi Szaniszló* előadását és holdközvet-bemutatóját hallgathatták meg a magjelentek. Utána *Kovács Kálmán* elnök köszöntötte az elmúlt évben felvett új tagokat, *Székely Anna Krisztina* pedig ismertette a MANT tevékenységébe való bekapcsolódásuk lehetőségeit. Kovács Kálmán bejelentette, hogy hamarosan a régi tagok is felkérést kapnak, hogy töltsenek ki egy kérdőívet. Ez segíti majd, hogy az egyesület informálódjon szakterületeikről és erről, milyen területen és milyen típusú aktivitással, közreműködéssel támogatnák a MANT tevékenységét.

A Közgyűlés napirendjén szerepelt a MANT 2022. évi működéséről szóló elnöki és főtitkári beszámoló megvitatása és döntés az elfogadásáról, a 2022-es év mérlegbeszámolójának és közhasznúsági jelentésének megvitatása és döntés az elfogadásáról, a 2023-as év költségvetési tervének megvitatása és döntés az elfogadásáról, tiszteleti tag választása, valamint egyebek. A beszámolók és a jövő évi költségvetés tervezetét a tagságnak a honlapunkra jelszóval belépve előzetesen módjában állt megismerni. A Közgyűlést Kovács Kálmán, valamint *Arnócz István* főtitkár szóban is tájékoztatta a beszámolókkal kapcsolatban. Elhangzott, hogy a tavalyi év egyesületünk életében jelentős pénzügyi nehézségeket hozott. Az előterjesztés és tájékoztató előadások után a Közgyűlés mind a **beszámolókat**, mind a **2023. évi költségvetés tervezetét elfogadta**.

A MANT Közgyűlése az Elnökség előterjesztése nyomán, egyhangú igen szavazattal **tiszteleti tagjai közé választotta Grósz Andor orvosprofesszort**. Kovács Kálmán előzetesen ismertette a jelölt rövid szakmai életrajzát, külön hangsúlyozva a repülő- és űrrovostan területén elért kimagasló eredményeit. Grósz Andor hozzászólásában megköszönte a megtisztelő jelölést és visszatekintést adott szakmai pályafutásának jelentős állomásaira.

A Közgyűlés végén Székely Anna Krisztina főtitkárhelyettes bejelentette, hogy lemond a MANT ügyvezetői megbízásáról. Ennek oka, hogy az egyesület pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé főállású alkalmazott foglalkoztatását. Kovács Kálmán megköszönte évtizedes, nagy odaadással végzett munkáját a MANT titkárságának vezetésében.

A Közgyűlés írásos anyagai (közhasznúsági jelentés, gazdasági beszámoló, jegyzőkönyv) időközben felkerültek a MANT honlapjára.

Változás a titkárság működésében, megszűnő iroda

A MANT támogatásában történt visszaesés miatt 2023 második felére nyilvánvalóvá vált, hogy a jövőben nem tudjuk fenntartani a MANT titkárságát. A titkársági feladatokat végző **irodavezető, Székely Anna Krisztina** az utóbbi három hónapban már csak fél munkaidős szerződéssel végezte a feladatokat, de június végével a **munkaviszonya teljesen megszűnik**. Főtitkárhelyettesként továbbra is részt vesz a MANT életében, de alkalmazottként nem.

A bérleti szerződés lejártával június végén **ki kell költöznünk** a jelenleg használt, az Abacusán Stúdiótól jelképes díjért bérelt Páva utcai **irodából**. Így ez a találkozási és tárolási hely megszűnik.

A szükséges adminisztratív feladatok ellátásáról az Elnökség igyekszik gondoskodni. A jövőben ugyanakkor több segítségre lesz szükség a tagság részéről, hogy a szervezet mindennapi működését és a vállalt feladatainkat a megszokott színvonalon el tudjuk látni.

Diákpályázati és rajzpályázati díjátadó

Április 14-én az Abacusán Stúdióban tartottuk a MANT diákpályázatának és rajzpályázatának ünnepélyes eredményhirdetését és díjátadóját, amelyet *Both Előd* csillagász, egyesületünk korábbi elnöke vezetett. Az idei téma a jelenleg is futó űrhajóskiválasztáshoz kapcsolódott: ***Tervezd meg a következő magyar űrhajós programját!*** Jobbnál jobb pályamunkák érkeztek, közülük választotta ki a MANT szakértőiből álló zsűri a legjobbakat. A hideg, esős idő ellenére sokan eljöttek a diákok és felkészítő tanáraik közül is.

Elsőként szokás szerint egy előadást hallgathattak meg, ezúttal *Medvegy Anna* biológustól, a MANT főtítkárhelyettesétől. A pályázat témájához kapcsolódva arról beszélt, hogy az űrhajósok közérzetére, egészségére milyen hatást gyakorol a kis térben, bezártságban, súlytalanságban eltöltött rövidebb-hosszabb idő. Az előadás után minden díjazott röviden bemutatta a pályamunkáját, mielőtt átvette az oklevelét és a könyvjutalmat. Köszönjük a *Galaktika* kiadó támogatását, amellyel értékes sci-fi kiadványokkal járultak hozzá a díjakhoz!

A 2023. évi MANT diákpályázat díjazottainak névsora:

11–14 éves egyéni

Különdíj: Palicz Timót (Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium, Budapest, felkészítő: Komáromi Annamária)

11–14 éves csapat

Különdíj: Miklósi-Czenner Soma, Guba Noel, Szatur Noémi (Miskolci Arany János Általános Iskola és AMI, felkészítő: Juhász Béla)

15–18 éves egyéni

1. díj: Kis Botond (Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium, Zenta, Szerbia)
2. díj: Szegedi Bence Bálint (Piarista Gimnázium és Kollégium, Vác, felkészítő: Szabó-Pál Eszter, Dr. Hortoványi Judit, Fockter Zoltán)
3. díj: Nagy Alpár (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy, Románia, felkészítő: Pető Mária)

15–18 éves csapat

1. díj: Kőszegi Natasa, Bordás Kincső (Alternatív Közgazdasági Gimnázium, Budapest, felkészítő: Reiter Dániel)
2. díj: Forró Jakab, Gáll Bence (Alternatív Közgazdasági Gimnázium, Budapest, felkészítő: Reiter Dániel)

A 2023. évi MANT rajzpályázat díjazottainak névsora:

11–14 éves csapat

1. díj: Szepcsik Réka, Nagy-Gáspár Petra, Nagy Dóra (Szokolay Sándor Alapfokú Művészeti Iskola, Békés, felkészítő: Dávidné Gyarmati Zsuzsanna)
2. díj: Botos Gréta Amarilla, Sebestyén Nóra (Dr. Hepp Ferenc Általános Iskola, Békés, Dávidné Gyarmati Zsuzsanna)
3. díj: Hegyi Csongor, Dibuz Hanna Boglárka, Takács Péter, Bencze János (Pécsi Belvárosi Általános Iskola, felkészítő: Varga Ágnes)

11–14 éves egyéni

1. díj: Kubovics Izolda (Szokolay Sándor Alapfokú Művészeti Iskola, Békés, felkészítő: Dávidné Gyarmati Zsuzsanna)
2. díj: Kovács Áron (Miskolci Arany János Általános Iskola és AMI, felkészítő: Juhász Béla)
3. díj: Baráth-Hajmássy Viktória (Szokolay Sándor Alapfokú Művészeti Iskola, Békés, felkészítő: Dávidné Gyarmati Zsuzsanna)

Minden pályázatot beküldő diáknak és díjazottnak gratulálunk a munkájukhoz és az elért eredményhez. Aki még jövőre sem nő ki a korkategóriákból, azt biztatjuk arra, hogy induljon az ősszel meghirdetendő új MANT pályázaton is!

Aktualitások az űrkutatásban – Távközlési Klub

A MANT és együttműködő partnerünk, a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület (HTE) Távközlési Szakosztályának közös szervezésében április 25-én, a BME-n tartottuk a **Távközlési Klub** összejövetelét. A téma: *Aktualitások az űrkutatásban: fókuszban a JUICE misszió*. A házigazda Csurgai-Horváth László (BME Szélessávú Hírközlés és Villamosságtan Tanszék), az előadók Szalai Sándor (*A JUICE misszió, magyar részvétellel*), Frey Sándor (*A távközlésen is túl – a JUICE űrszonda pontos helymeghatározása rádiócsillagászati megfigyelésekkel*), valamint Rózsa Sándor (*Mynaric, a lézeres kommunikáció egyik úttörője a New Space korszakban*) voltak. A vitaindító előadásokat kötetlen beszélgetés követte.

Magyar Űrkutatási Fórum 2023

2023. május 3–5. között Sopronban zajlott egyesületünk immár több mint 50 éves (!) múlta visszatekintő szakmai konferenciája, a **Magyar Űrkutatási Fórum**, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat (ELKH) Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet (FI) kitűnő szervezésében. Ez a hazai űrkutató szakma két évente esedékes legjelentősebb tudományos konferenciája. Az idei esemény különlegessége volt a záró szekció, amelyben a HUNOR űrhajós-kiválasztás és -kiképzés részleteiről, orvosi-pszichológiai vonatkozásairól hangzottak el előadások.

A korábbi nevén Ionoszféra- és Magnetoszféra-fizikai Szeminárium sorozata még 1972-ben kezdődött, a MANT jogelődje, a MTESZ Központi Asztronautikai Szakosztálya szervezésében. Kezdetekben évente gyűltek össze a szakma képviselői és a szemináriumokra az ország különböző pontjain került sor. Ahogy immár több mint 50 évvel ezelőtt és azóta is több alkalommal, úgy idén is Sopron látta vendégül a találkozózt. Az FI munkatársai *Barta Veronika* vezetésével szokás szerint kitűnő szervezőmunkát végeztek annak érdekében, hogy emlékeztető konferenciáról térhessenek haza a résztvevők. A tudományos programban a hazai kutatók által művelt változatos szakterületek kaptak bemutatkozási lehetőséget. A 30 szóbeli előadás és 16 poszter témái között természetesen nagy hangsúllyal szerepeltek a földi ionoszféra, magnetoszféra, sugárzási övek kutatásának kérdései, de voltak például a naptevékenységgel, a Naprendszer kutatásával, az űrcsillagászzal kapcsolatos előadások is. A teljes program a Magyar Űrkutatási Fórum 2023 **előadásainak kivonatait** tartalmazó [kiadványban](#) olvasható. A kötethez írt köszöntőjében *Almár Iván*, a MANT örökös tiszteletbeli elnöke, az 1972-es első szeminárium egyik résztvevője méltatta a sorozat fontosságát.

A konferenciát mintegy keretbe foglalta a **HUNOR magyar űrhajós program**, amelynek révén 2024 végén vagy 2025 elején magyar kutató űrhajós dolgozhat a Nemzetközi Űrállomáson (ISS), egy 30 naposra tervezett repülésen. A jelentkezők közül gondos kiválasztási folyamat végén megmaradt négy űrhajósjelöltet nemrég ismerhette meg a közvélemény. A konferencia programja szerdán egy kerekasztal-beszélgetéssel kezdődött, amelyen elsősorban a HUNOR tudományos programján, a magyar kezdeményezésű kísérletek előkészítésén volt a hangsúly. *Ferencz Orsolya* miniszteri biztos elmondta, hogy az amerikai

Axiom Space vállalattal együttműködésben végrehajtott program előkészületei rendben zajlanak, a partnerek elismerik a magyar szakemberek felkészültségét. A négy kiválasztott jelölt közül az egyik űrhajós a tervek szerint az Ax-5 jelű küldetés keretében utazik majd az ISS-re. A repülés előkészítése az Európai Űrügynökséggel (ESA) szoros együttműködésben folyik, a sikeres jelöltek az ESA orvosi minősítését is megszerezték.

A pénteki utolsó szekció előadói általában az űrrepülés orvosi vonatkozásairól, különösen pedig a HUNOR űrhajós-kiválasztás tapasztalatairól, érdekességeiről beszéltek. A *Merkely Béla*, a Semmelweis Egyetem rektora vezetésével zajló szekció és az előadásokat követő vitafórum különlegessége az volt, hogy a szélesebb hazai űrkutató közösség most először kapott ilyen részletes, tudományos igényű áttekintést arról az összetett munkáról, amely a következő magyar űrhajós kiválasztása, illetve a jelöltek felkészítése kapcsán folyik.

(Forrás: [Űrvilág](#))

Angol nyelvű eseménnyel folytatódott a MANT Workshopok sorozata

Május 12-én 16 órától a BME EIT Neumann-termében *Don Koulaouzos*, a Skytrek ügyvezető igazgatója, a MANT tagja tartott igen érdekes, személyes hangvételű előadást angol nyelven az űriparban, elsősorban a műholdas távközlési szektorban eltöltött több mint 35 évének eseményeiről és tanulságairól. Ezek némelyike alkalmazható lehet a fejlődő hazai űripar szereplői számára is. Utána válaszolt a megjelentek kérdéseire. Előadásának címe *Lessons Learnt in the Global Space Industry* volt. Egyebek mellett szó volt benne a marketing, az üzletfejlesztés, a stratégiai tervezés fontosságáról. *Horváth Ádám* jóvoltából a teljes előadás videófelvétele megtekinthető [a MANT YouTube-csatornáján](#).

Űrkorszak – A kínai űrkutatásról első kézből

Haiyan Hu professzor, a kínai űrkutatás egyik vezető személyisége, a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) nemrég megválasztott külső tagja június 15-én az MTA Nagytermében (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.) angol nyelvű székfoglaló előadást tartott, majd a MANT **Űrkorszak** szemináriumsorozatának részeként *Frey Sándorral* egy pódiumbeszélgetésen vett részt. A 10 órakor kezdődő székfoglaló előadás címe *Deployable Structures in China's Space Missions* volt. A 11 órakor kezdődő, a MANT szervezésében tartott beszélgetés témája: *China in the New Space Age*. Mindkét eseményt számos érdeklődő tisztelte meg jelenlétével. A helyszínen készített felvétel várhatóan hamarosan megtekinthető lesz [az MTA hivatalos YouTube-csatornáján](#).

Haiyan Hu a Pekingi Technológiai Intézet professzora, 2001 és 2007 között a Repülési és Űrhajózási Egyetem elnöke, 2007 és 2017 között a Pekingi Technológiai Intézet elnöke. Nemzetközileg elismert szakembere az űrszerkezetek telepítésének, űrrakéták rezgésstabilizációjának, repülő szerkezetek dinamikájának. 2010-től a Tudományos Világakadémia tagjává választották.

Rendezvényeink, eseményeink a közelmúltban

2023. április 12–13.	<i>CanSat Hungary 2023 verseny nemzeti döntő</i> (Újdörög, Tapolca)
2023. április 14.	<i>A diákpályázat és rajzpályázat eredményhirdetése</i> (Abacusan Stúdió, Bp.)
2023. április 25.	<i>HTE–MANT közös Távközlési Klub</i> (BME, Budapest)
2023. április 27.	<i>Az Elnökség ülése</i> (BME, Budapest)
2023. május 3–5.	<i>Magyar Űrkutatási Fórum 2023 konferencia</i> (ELKH FI, Sopron)
2023. május 12.	<i>Lessons Learnt in the Global Space Industry – workshop</i> (BME, Budapest)
2023. május 17.	<i>Éves beszámoló Közgyűlés</i> (ELTE, Budapest)
2023. május 25.	<i>Az Elnökség ülése</i> (BME, Budapest)
2023. június 15.	<i>Űrkorszak – A kínai űrkutatásról első kézből</i> (Haiyan Hu székfoglaló és pódiumbeszélgetés, MTA, Budapest)
2023. június 28.	<i>Mikrokontroller programozó kurzus</i> (az Asztronautikai Diáklklub rendezvénye, BME, Budapest)
2023. június 29.	<i>Az Elnökség ülése</i> (BME, Budapest)

Rendezvényeink, eseményeink a közeljövőben

2023. július 2–8.	<i>MANT Űrtábor 2023</i> (Dabas)
-------------------	----------------------------------

Programjaink további részleteiről időpontjuk közeledtével honlapunkon, a www.mant.hu címen, valamint a facebook.com/MANTosok oldalon tájékozódhatnak, továbbá a MANT elektronikus hírlevelében.

Ha Ön ezt a körlevelet nyomtatva, postai úton kapja, fontolja meg, hogy elektronikus kapcsolattartásra váltva a postai útnál gyorsabban jut hozzá társaságunk információihoz és híreihez. Szándékát jelezheti az iroda@mant.hu e-mail-címen.

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele, 2023. július

Megjelenik negyedévente a Társaság tagjainak nyomtatásban, illetve elektronikusan a Társaság honlapján.

Szerkesztő: Frey Sándor

Felelős kiadó: Arnócz István

Lapzárta: 2023. július 1.